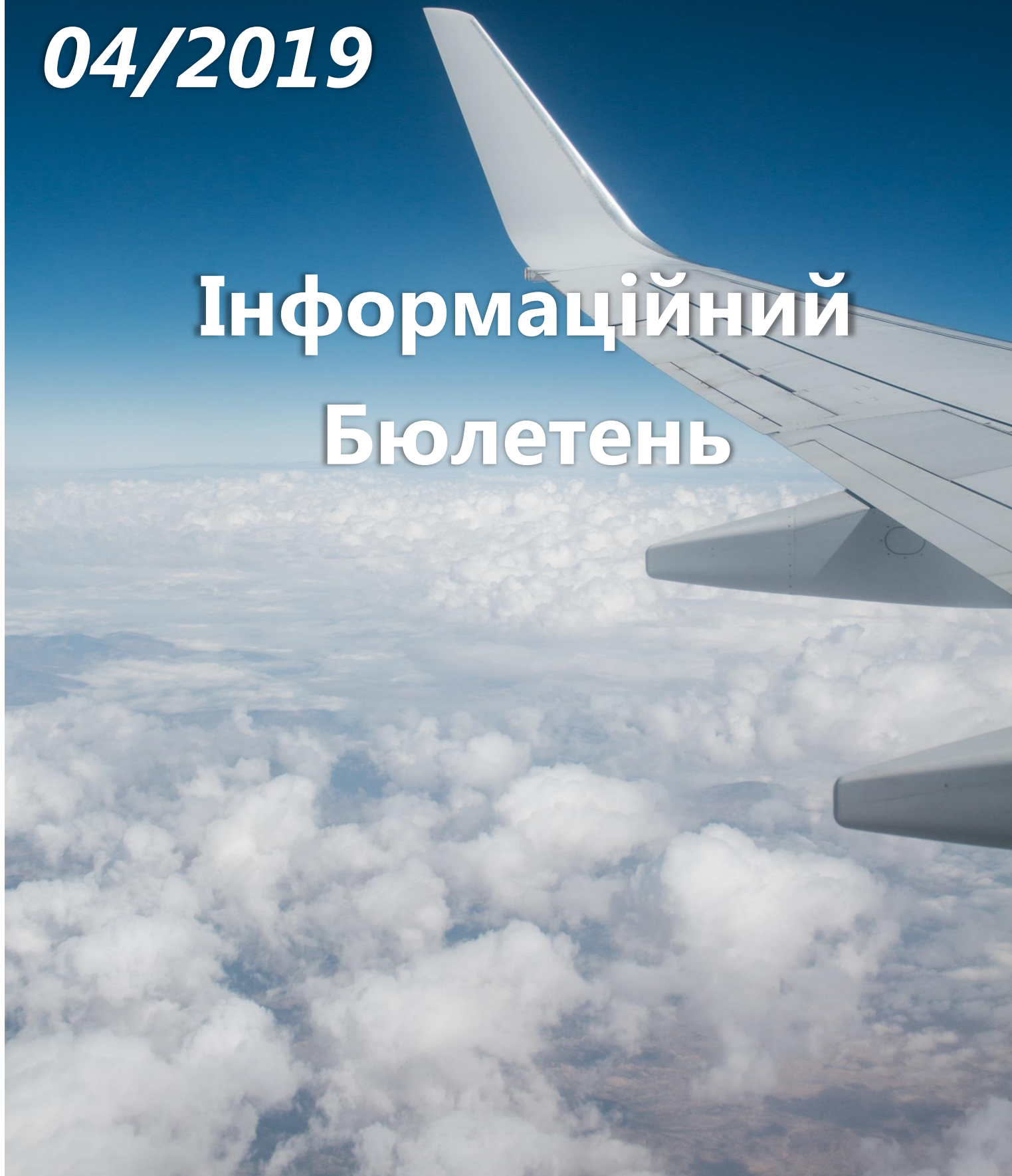

Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними
повітряними суднами
(НБРЦА)

04/2019

Інформаційний Бюлетень

НАЦІОНАЛЬНЕ БЮРО З РОЗСЛІДУВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПОДІЙ ТА ІНЦИДЕНТІВ З ЦИВІЛЬНИМИ ПОВІТРЯНИМИ СУДНАМИ

факс: (044) 351-43-13 (цілодобово з функцією автовідповідача)

тел: (044) 351-43-38 (оперативний черговий, цілодобово)

01135, м. Київ, пр. Перемоги, 14

АФТН: УКККЫЛЫЬ

Бюлетені та звіти за результатами розслідування доступні в мережі Інтернет за посиланням: www.nbaai.gov.ua (додаткова оперативна інформація, щодо всіх авіаційних подій, оновлюється на сайті, у розділі НОВИНИ, щоденно протягом місяця.)

Розслідування, які проводить НБРЦА, здійснюються відповідно до Додатку 13 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію та Повітряного кодексу України.

Єдиною метою розслідування авіаційних подій та інцидентів є запобігання таким подіям у майбутньому. Розслідування авіаційних подій не спрямоване на встановлення вини або відповідальності та проводиться окремо від будь-якого адміністративного, службового, прокурорського або судового розслідування

Травень 2019

Стан безпеки польотів цивільних ПС в Україні у квітні 2019 року

За інформацією, що надійшла до НБРЦА у квітні 2019 року при експлуатації цивільних повітряних суден (ПС) України з виконання пасажирських та вантажних перевезень, при здійсненні авіаційних робіт, навчально-тренувальних польотів та під час експлуатації ПС авіації загального призначення, що внесені до Державного реєстру цивільних ПС, а також з незареєстрованими повітряними суднами сталися:

Квітень 2019	Кількість подій*				Кількість постраждалих	
	К	А	СІ	І	Загинуло	Травмовано
Транспортні комерційні перевезення						
Літаки				4		
Вертольоти						
Всього				4		
Авіаційні роботи та учбово-тренувальні польоти						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Авіація загального призначення						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Не внесені до державного реєстру цивільних ПС						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Іноземні ПС						
Літаки				4		
Вертольоти						
Всього				4		
Пошкодження ПС на землі						
Літаки						
Вертольоти						
Всього						
Всі події разом						
Порушення порядку використання повітряного простору України						
Літаки				1		
Вертольоти						
Всього				1		

* К – катастрофа

А – аварія

СІ – серйозний інцидент

І - інцидент

Авіаційні події та інциденти протягом року, порівняння

№ п/п	Класифікація подій: К – катастрофа А – аварія СІ – серйозний інцидент І - інцидент		Кількість подій								Всього постраждалих			
			2019 ¹				2018 ¹				2019 ¹		2018 ¹	
			К	А	СІ	І	К	А	СІ	І				
1	Комерційні перевезення	Транспортні				6			3	17				
		Авіаційні роботи та УТП					1	1					4	
2	ПС авіації загального призначення	Внесені до державного реєстру				2								
		Не внесені до державного реєстру												
3	Події з ПС іноземної реєстрації					18				12				
4	Надзвичайні події		1											
5	Кількість постраждалих		Загинуло	Травмовано	-		Загинуло	Травмовано	-		Загинуло	Травмовано	4	
6	² Порушення порядку використання повітряного простору України		2											
7	Пошкодження ПС на землі						2							

¹ Станом на 1 травня

² Події, які розслідувало НБРЦА

1. ПОДІЇ, ЩО СТАЛИСЯ З ПС ПРИ ВИКОНАННІ ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

1.1. ІНЦИДЕНТИ

1.1.1. 12.04.2019 о 20:08 (тут та далі час UTC, якщо не вказано інше) при виконанні рейсу ВКВ 2068 за маршрутом Шарм-ель-Шейх – Бориспіль на літаку MD-83 UR-COC, авіакомпанії «Браво», під час розбігу по ЗПС на швидкості 70 вузлів спрацювала сигналізація «Wheel not turning» (колесо не обертається). КПС прийняв рішення про припинення зльоту та повернення на стоянку для з'ясування причини. Прийнято рішення про припинення рейсу до усунення дефекту.

Згідно акту допуску ПС та перевірки стану літака від 13.04.2019 виконана заміна Stud Transducer Culd (пін, передаючий оберти колеса на датчик ходу) колеса №1. Після виконання контрольних перевірок антиюзової системи зауважень немає, літак допущено до подальшої експлуатації.

Категорія: SCF-NP.

1.1.2. 19.04.2019 при виконанні рейсу URG 607 за маршрутом Кривий Ріг – Македонія (Салоніки, Греція) на літаку Saab-340B UR-ELJ, авіакомпанії «УРГА», о 09:11 КПС доповів про відмову правого двигуна після злету та прийняв рішення про

повернення на аеродром вильоту. О 09:15 виконана благополучна посадка на аеродромі Кривий Ріг на ЗПС 18. Екіпаж аварійну ситуацію не декларував та самостійно повернувся на місце стоянки.

Категорія: SCF-PP.

1.1.3. 20.04.2019 о 04:05 при виконанні рейсу АUI 082 за маршрутом Івано-Франківськ – Бориспіль на літаку E-190 UR-EME, авіакомпанії «МАУ», під час розбігу по ЗПС 28 спрацювала сигналізація «Зліт заборонений». КПС припинив зліт та прийняв рішення про повернення на місце стоянки та самостійно зарулив на перон.

Категорія: SCF-NP.

1.1.4. 20.04.2019 об 11:48 при виконанні рейсу АUI 035 за маршрутом Бориспіль-Львів на літаку B-738 UR-PSQ, авіакомпанії «МАУ», під час заходу на посадку на ЗПС 31 на висоті 5000 футів КПС доповів про спостереження польоту параплану на відстані 10-12 миль від точки LIV та 2 км від повітряного судна.

Категорія: UNK.

2. ПОДІЇ З ПС ІНОЗЕМНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

2.1. ІНЦИДЕНТИ

2.1.1. 03.04.2019 о 14:48 при виконанні рейсу WZZ 6276 за маршрутом Братислава-Київ (Жуляни) на літаку A-320 HA-LYW, авіакомпанії «WizzAir» (Угорщина), на відстані 20 миль на захід від точки KEDUB (Жуляни), КПС доповів про спостереження повітряної кулі біло-синьо-червоного кольору, яка перебувала на висоті 6000 футів, відстані 6 миль від повітряного судна та рухалася на захід.

Диспетчери київського РДЦ сектору BV-5 та АДВ аеродрому Київ (Жуляни) інформації про політ кулі не мали та по локатору чи візуально її не спостерігали.

Згідно з Авіаційними правилами України «Правила використання повітряного простору України», затвердженими спільним наказом Державіаслужби та Міноборони від 11.05.2018 № 430/210, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 14.09.2018 за № 1056/32508, повітряні кулі здійснюють польоти у повітряному просторі класу G за умов подачі заявок та інформування органів ПС ЗСУ про час зльоту та посадки.

Згідно з інформацією, отриманою від оперативного підрозділу ПС ЗСУ, 03.04.2019 у районі с.м.т. Макарів (30 км траси Київ - Житомир) виконувались польоти на повітряній кулі з державним і реєстраційним знаками UR-OAE.

Зі слів пілота кулі, 03.04.2019 він виконав два польоти:

1-ий – зліт о 14:00 (UTC), посадка – о 14:42 (UTC);

2-ий – зліт о 14:50 (UTC), посадка – о 15:10 (UTC).

Але, за словами пілота повітряна куля була сірого кольору.

Під час польоту, пілот спостерігав в небі інші 3-4 повітряних кулі, належність яких йому невідома.

В ході опрацювання інформації було встановлено, що в селі Колонщина, Макарівського району розташована інша школа пілотів «Киевское воздухоплавательное общество», яка експлуатує 20 повітряних куль. За інформацією,

отриманою від посадових осіб указаної школи пілотів, 03.04.2019 школою виконувалися два вильоти – о 15:28 (UTC) та о 15:35 (UTC). Польоти виконувалися на висотах до 400 метрів, а повітряної кулі із таким забарвленням, як спостерігав пілот літака А-320, у школі пілотів немає.

Таким чином, належність повітряної кулі, а також пункти її вильоту та посадки не встановлено.

Категорія: ОTHR.

Рекомендації:

Користувачам повітряного простору (пілотам вільних аеростатів)/фахівцям пунктів запуску аеростатів:

- відповідно до вимог пунктів 8, 9 Розділу XII Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України», затверджених спільним наказом Державіаслужби України та Міністерства оборони України від 11.05.2018 № 430/210 та зареєстрованих у Мін'юсті 14.09.2018 за № 1056/32508, інформувати про виконання польотів аеростатів органи управління ПС ЗСУ, та відповідні органи ОЦВС (у разі подання заявок на використання повітряного простору), що здійснюють контроль за дотриманням порядку та правил ВПП;

- у разі провадження діяльності з використання повітряного простору поза межами контрольованого простору ОПР у межах зони з особливим режимом використання повітряного простору, здійснювати інформування органів Державної прикордонної служби України відповідно до пункту 10 Розділу XII указаних правил;

- переглянути, а в разі потреби, розробити інструкцію із взаємодії між експлуатантами аеростатів та органами ОПР, у зоні відповідальності яких знаходиться повітряний простір, що межує з пунктами запусків аеростатів або районами виконання їх польотів, у частині інформування про виконання польотів/запуск аеростатів та контролю за дотриманням порядку використання повітряного простору.

2.1.2. 11.04.2019 о 22:41 при виконанні рейсу ELY 2654 за маршрутом Бориспіль – Тель-Авів на літаку В-738 4Х-ЕКІ, авіакомпанії «EL AL» (Ізраїль), під час розбігу по ЗПС 36П, КПС доповів про припинення зльоту через технічну причину. Повітряне судно повернулося на місце стоянки та не потребувало аварійної допомоги.

Категорія: UNK.

2.1.3. 15.04.2019 о 19:23 при виконанні рейсу RCH 214 за маршрутом Львів-Фейрфорд на літаку С-17 66168А, який експлуатується Королівськими повітряними силами «Royal Air Force» (Велика Британія), під час руління на виконавчий старт ЗПС 31, водій автомобіля супроводження побачив, що літак змістився вправо від осі РД-4. Повертаючись на перон, водій автомобіля супроводження побачив збитий бічний вогонь світлосистеми на РД-4 та повідомив про це диспетчера АДВ, який

передав цю інформацію екіпажу літака. Отримавши інформацію про пошкодження вогню, командир ПС прийняв рішення повернутися на стоянку для огляду коліс шасі. Оглянувши шасі, екіпаж не виявив будь-яких пошкоджень і КПС прийняв рішення про продовження виконання рейсу.

Категорія: GCOL.

2.1.4. 20.04.19 о 18:38 при виконанні рейсу RYR 7279 за маршрутом Бидгощ-Бориспіль на літаку B-738 SP-RSD, авіакомпанії «Ryanair Sun» (Польща), на висоті 7000 футів, азимуті 321° та відстані 37 км від точки BRP екіпаж доповів про засліплення лазерним променем зеленого кольору спереду з відстані 10 миль.

Категорія: SEC.

3. ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

3.1. 02.04.2019 о 06:48 від прикордонного наряду Сторожниця (1 км від кордону) Закарпатської області надійшла інформація про спостереження польоту БПЛА (квадрокоптер з пакунком) на напрямку н.п. Сторожниця (Україна) – н.п. Загор (Словаччина) в бік кордону. О 20:07 надійшла інформація про прослуховування по шуму двигуна польоту БПЛА в зворотному напрямку (Словаччина - Україна). О 21:05 прикордонним нарядом на околиці н.п. Сторожниця (1200 м від кордону) затримано автомобіль Ауді та 4-х осіб. Водій автомобіля при собі мав паспорт громадянина України. Під час огляду автомобіля, в багажнику виявлено квадрокоптер, пульт управління та 2 пакунки тютюнових виробів без акцизу в кількості 140 пачок сигарет. Радіолокаційними засобами дана повітряна ціль не спостерігалася. Інформування відповідних органів управління Повітряних Сил ЗСУ, органів об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху, що здійснюють контроль за використанням повітряного простору України, про зазначену діяльність відповідними користувачами повітряного простору встановленим порядком не здійснювалось. Порухені вимоги пункту 8 Розділу 12 Авіаційних правил України «Правила використання повітряного простору України» затверджених спільним наказом Державіаслужби України та Міністерства оборони України від 11.05.2018 № 430/210 та зареєстрованих у Мін'юсті 14.09.2018 за № 1056/32508.

Розслідування ППВПТУ проводить НБРЦА.

Категорія: UNK.

4. ПОДІЇ, РОЗСЛІДУВАННЯ ЯКИХ ЗАВЕРШЕНО

4.1. СЕРЙОЗНІ ІНЦИДЕНТИ

4.1.1. 09.12.2018 згідно з завданням на політ № 17673 виконувався регулярний пасажирський рейс BRU 845 за маршрутом Мінськ-Бориспіль, на літаку B-737-500, EW-290PA ВАТ «Авіакомпанія «Белавія» екіпажем у складі КПС, другого пілота та трьох бортпровідників.

Обов'язки пілотною частини пілота виконував КПС, контролюючого – другий пілот.

Передпольотна підготовка екіпажу була проведена перед вильотом в аеропорту Мінськ на брифінгу авіакомпанії «Белавія», після чого КПС прийняв рішення на виконання польоту.

Набір висоти та політ за маршрутом були виконані у штатному режимі.

Захід на посадку виконувався на ШЗПС 18L в автоматичному режимі за системою ILS (CAT I). О 16:10, при виконанні посадки на аеродромі Бориспіль, в приладових метеоумовах, на відстані 577 м від вхідного порогу ШЗПС літак викотився за межі ШЗПС вліво, на сплановану частину льотної смуги на відстань 6-7 м від межі ШЗПС (згідно з кроками місця події та результатами розшифровки засобів об'єктивного контролю). Через 208 м руху по ґрунту ПС повернулось на ШЗПС та продовжило рух зі зміщенням до осі ШЗПС.

Внаслідок серйозного інциденту літак отримав незначні пошкодження. Також було пошкоджено два бічних вогні ЗПС. Ніхто з пасажирів та членів екіпажу не постраждав.

Згідно з результатами розслідування найбільш імовірною причиною серйозного інциденту (викочування літака за межі ЗПС), стало формування у КПС стійкої зорової ілюзії в умовах туману та сприйняття лівих бокових вогнів ЗПС за осьові вогні ЗПС, що призвело до відхилення ПС вліво і посадки лівіше від осі ЗПС з наступним викочуванням ПС за межі ЗПС.

Фактор: людський (екіпаж).

Категорія події: RE.

Супутні фактори: складні метеорологічні умови.

Більш детально з причинами та обставинами серйозного інциденту можна ознайомитись, завантаживши остаточний [звіт](#).

⚠️ Рекомендації:

☐ ВАТ «Авіакомпанія «Белавія»:

- З метою запобігання випадків злету та посадки ПС з/на ЗПС, на якій можуть знаходитись сторонні предмети, звернути увагу льотною

складу на необхідність негайного інформування диспетчерів ОПР про викочування ПС за межі ЗПС та інші ситуації, які можуть вплинути на безпеку польотів.

- Відпрацювати процедуру перерваної посадки з моделюванням даної ситуації на тренажері.

□ ДП «МА «Бориспіль»:

- Розглянути можливість обладнання ШЗПС 18L/36R світлосигнальною системою і засобами посадки для точного заходу на посадку по II (III) категорії ICAO з МК 176°.

5. УЧАСТЬ НБРЦА В РОЗСЛІДУВАННЯХ АП, ЩО СТАЛИСЯ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

5.1. ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ

5.1.1. За інформацією, що надійшла до НБРЦА від уповноваженого органу з питань розслідування подій на морському і авіаційному транспорті Словаччини, 26.04.2019 о 12:18, органами ОПР були виявлені повітряні об'єкти з кодом відповідача 7000, які рухались у повітряному просторі України, на відстані 3.2 км на південний схід від села Верхне Німецьке (слов. Vyšné Nemecké). Згідно з інформацією, що надходила від бортового відповідача у режимі S, позивний одного з повітряних суден був URTOY. Політ виконувала група у складі трьох вертольотів типу «Робінсон» (державні та реєстраційні знаки UR-SAH, UR-ANA, UR-TOY). На політ повітряних суден був поданий план польоту за ПВП за маршрутом Львів-Будапешт. Після перетину державного кордону, повітряні судна увійшли в РПІ Братислава та, одночасно, в зону обмеження польотів LZR55.

Згідно з даними системи спостереження, висота польоту вертольотів становила 1100-1200 футів. Заявлена у плані польоту відносна висота повітряних суден була 1000 футів. Група вертольотів перетнула зону обмеження польотів LZR55 в період з 12:25 до 12:34 UTC без дозволу органу менеджменту повітряного простору Словацької Республіки, що суперечило вимогам, опублікованим в розділі ENR 5.1 Збірника аеронавігаційної інформації Словаччини.

Розслідування події проводить уповноважений орган з питань розслідування подій на морському і авіаційному транспорті Словаччини. На прохання Словацької сторони, для участі у розслідуванні, НБРЦА призначило уповноваженого представника.

6. ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОЛЬОТІВ ПРОПОНУЮ:

6.1. Керівникам експлуатантів ПС, організацій з ТО, аеродромів (аеропортів), підприємств (органів) ОПР, навчальних закладів, розробникам та виробникам авіаційної техніки, пілотам та власникам ПС АЗП:

6.1.1. Інформаційний бюлетень довести до авіаційного персоналу.

6.1.2. Продовжити вжиття заходів щодо інформування НБРЦА про відомі факти виникнення авіаційних подій та інцидентів.

6.1.3. Рекомендації з безпеки польотів, що зазначені в бюлетені, в частині, що стосується, взяти до виконання в своїх компаніях, підприємствах, організаціях та службах. Про виконання заходів з попередження авіаційних подій надати інформацію до НБРЦА.

Перший заступник директора

І.В. Мішарін

Категорії подій

ADRM	аеродром
AMAN	раптовий маневр
ARC	нештатний контакт із злітно-посадковою смугою
ATM	організація повітряного руху, навігація, спостереження
BIRD	зіткнення з птахами
CABIN	події, що пов'язані з безпекою в пасажирському салоні повітряного судна
CFIT	зіткнення (загроза зіткнення) керованого повітряного судна із землею
CTOL	зіткнення з перешкодою/перешкодами під час зльоту і посадки
EVAC	евакуація
EXTL	події, що пов'язані з зовнішньою підвіскою
F-NI	виникнення пожежі/диму (не внаслідок інших подій)
F-POST	виникнення пожежі/диму (внаслідок інших подій)
FUEL	події, пов'язані з паливом
GCOL	зіткнення з об'єктом на землі
GTOW	події, що пов'язані з буксируванням повітряного судна повітрям
ICE	обледеніння
LALT	виконання польотів на малих висотах
LOC-I	втрата керованості – у польоті
LOC-G	втрата керованості – на землі
LOLI	втрата підйомної сили під час польоту за маршрутом
MAC	зближення повітряних суден/ попередження TCAS/ втрата ешелонування/ бортової системи попередження зіткнень - ACAS/ порушення мінімумів ешелонування
MED	медичні події
NAV	помилки у навігації
OTHR	інше
RAMP	наземне обслуговування
RE	викочування за межі ЗПС
RI	несанкціоноване зайняття ЗПС
SCF-NP	відмова або несправність систем/компонентів (не силової установки)
SCF-PP	відмова або несправність систем/компонентів (силової установки)
SEC	події, що пов'язані з авіаційною безпекою
TURB	потрапляння в зону турбулентності
UIMC	Ненавмисне потрапляння у метеорологічні умови польотів за приладами
UNK	невідомо або невизначено
USOS	недоліт/переліт
WILD	дикі тварини
WSTRW	зсув вітру або гроза

Скорочення, що можуть використовуватись в тексті

А	– аварія
АП	– авіаційна подія
АР	– авіаційні роботи
БП	– безпека польотів
БППС	– безпілотне повітряне судно
ВКН	– виробничо-конструктивний недолік
ЗПМ	– злітно-посадковий майданчик
ЗПС	– злітно-посадкова смуга
І	– інцидент
НБРЦА	– Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами
ПС	– повітряне судно
КПС	– командир повітряного судна
ОПР	– обслуговування повітряного руху
ППС	– пошкодження повітряного судна
РДЦ	– районний диспетчерський центр
СЗП	– служби забезпечення польотів
СІ	– серйозний інцидент
FL	– ешелон польоту
UTC	– всесвітній координований час